

ČAHURA

20. mart

Jutros se u kupatilskom ogledalu ukazao ubledeli i usahli odraz moga muža. Odmah sam to primetila, tolike godine već trpimo međusobne poglede da sam morala uočiti takvu promenu, ali pošto nemam običaj da se mešam u njegove stvari, poljubila sam ga u obraz i sela na ve-ce šolju. Potom je otišao na posao, kao i svakog dana, a ja sam ostala sama, u skloništu od knjiga i lonaca, zavideći mu na njegovoj slobodi. Ali samo dok nije ušao na vrata, već kasno, kao i uvek: kosti mu je pogružila tašna, a duh su mu utukli sako i kravata.

23. mart

Sinoć sam, u trenutku njegove nesmotrenosti, primetila da moj muž, iza stranica izveštaja koje navodno upoređuje, čuva mali dnevnik u kojem piše drhtavim staračkim rukopisom, na oprezu da ne bacim oko na njega i počnem da ga ispitujem o njegovim književnim interesovanjima. Ali zna on da može da bude spokojan. Ne mešam se ja u njegove stvari.

Završna napomena: upravo sam se setila turobnog lika svog muža u ogledalu. Sutra ću, prkoseći svojoj savesti, zauzeti položaj iza vrata dok se bude brijao.

24. mart

Tako sam i postupila. Uz vrata u svojstvu saveznika, posmatrala sam način na koji mu senke skrivaju deo lica. Potom sam se zaputila u kuhinju, gde sam, u saučesništvu aparata za kafu i tostera, pripremila doručak, ne bih li u muža ubrizgala životnosti.

Nakon što ga je proždri, nestao je, kao i uvek, a mene je zaposela dosada. Dete da mi olakša samoću, to želim, mada i zato što mi to telo traži, hormoni ili priroda. Šta god. On je majstor u vrdanju po tom pitanju, u teranju vode na svoj mlin kad god mu to nagovestim: „Ženo, biće vremena da komplikujemo sebi život.” I onda ja, pošto mu ne protivrečim čak ni kad karte igramo, začepim gubicu.

29. mart

Danas se dogodila katastrofa: nestalo mi je štiva za čitanje. Nije preostao nijedan kutak na policama koji nisam prečešljala i opet mu se vratila. Već sam razmatrala reviziju nekog klasika, kada sam se setila tajanstvene sveščice svoga muža. Zid griže savesti se isprečio između nje i mene. Ali, potaknuta sumnjama, nisam se zaustavila dok se te stranice nisu našle preda mnom. Nadam se da će jednog dana umeti da mi oprosti.

Korice su bile crne, sa rečju DNEVNIK utisnutom zlatnim slovima. Nije bilo katanca koji bi ga odbranio od zaplene, kao da moj muž ne mari da li će neko dešifrovati njegov sadržaj, ili je siguran da ja to neću ni pokušati. Eh, Gospode, kako sam nisko pala. Kraj reči *dnevnik*, naslov, ispisan plavom hemijskom, krasnorečivo je najavljivao šta sledi unutra: MOJ PREOBRAŽAJ. E, tu već nisam umela da odolim znatiželji. Jedan greh za

dvanaest godina braka, rekoh sama sebi, nešto što će mi nadomestiti njegovu samoživost, a pomalo i njegovo zanemarivanje. I otvorih ga.

Prvo me je iznenadio rukopis, gornji delovi uvijeni, a donji umrljani mastilom, kao da je sve to deo nekakvih čini; nikad mi nije prošlo kroz glavu da moj muž tako dramatično šara papir. Zatim margine, gotovo da ih i nema, kao da su listovi sečeni uz same reči. Ali ono zbog čega sam se promeškolljila u stolici bilo je značenje rečenica, rečenica koje je sročio bolesnik, rečenica koje nagoveštavaju, ili, radije, svedoče o preobražaju moga muža u ne znam kakvo čudno biće, malo-pomalo, jednog dana ušna resica, narednog kapak, trećeg desni, kao da mu neko dere kožu ne bi li se ukazala druga jedinka, gnusna jedinka koja će ga zameniti prvom prilikom. I, prestravljena, ostavih se čitanja.

4. april

Jutros sam sačekala muža u kupatilu. Prethodne noći se na njegovom licu nije promenilo ništa, tako da sam se ušunjala iza zavese u tuš-kabini sa pohvalnom namerom da razotkrijem ono što ima da se razotkrije. Nastavljao je sa svojom rutinom opipavanja i pregledanja ušiju, obraza, usana, uveren da mu se telo preobražava u nešto drugo. Ali ne: lice mu je gotovo isto kao ono u koje sam se zaljubila u pubertetu. Kad je završio s pipanjem i otišao na posao, bacila sam se na dnevnik i toga dana upila još jednu pojedinost, samo jednu kratku promisao zbog koje me je ophrvao najdublji vapaj. Čovek kojeg ja nazivam mužem je poludeo. Citiram: „Trinaesti dan četvrtog meseca. Gotovo je. Proces metamorfoze je završen. To biće (taj leptir), to sam ja. Ne znam šta se sada može dogoditi s ovim ovojem što me je zatočio unutra, a kojeg izgleda niko ne primećuje. Zar me ne vidi? Nisam onaj isti. Pretvorio sam se u čudovište. Čak ni moja žena nije primetila promenu. Bože moj, na kakvom sam ovo ispitu? Moram biti jak.”

Uveče, kad se moj muž spustio na jastuk, podišla me je jeza. Ne zato što ga je neko gnusno biće zamenilo, nego zato što nije dodao više ni jednu jedinu reč u dnevniku, kao da je smatrao stvar okončanom i nije cenio da je potrebna nikakva dodatna primedba. A ja, verna svojim običajima, okrenuh se, ne pitavši ga ništa, i zasпах.

5. april

Jutros se čahura lutke nalazila na mestu moga muža. I, pošto nemam običaj da se mešam u njegove stvari, ustala sam i pripremila doručak za jednu osobu.

(Sa španskog prevela Marijana Aleksić Milanović)